

Námsáætlun í samfélagsfræði (Landnám Íslands) haust 2018

Markmið samfélagsgreina er að stuðla að skilningi nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Samfélagsgreinar eiga sér grundvöll í þeirri skyldu hvers samfélags að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf.

Unnið er með söguaðferðinni og er söguramminn Landnám Íslands notaður. Farið er í efni sem tengjast landnámi Íslands, daglegu lífi og lífnaðarháttum í Vestur-Noregi á seinni hluta 9. aldar. Teknir verða fyrir nokkrir sögufrægir landnámsmenn, skip og farangur þeirra. Kannað verður af hverju þeir fluttust frá Noregi, hvernig þeim tókst að rata til Íslands, hvað gæti gerst á leiðinni og hvers vegna. Einnig hvernig Ísland fékk nafnið sitt, trúarbrögð og lífið almennt í nýju landi. Verkefnið tengist einnig öðrum greinum eins og lestri og bókmenntum, ritun, textílmennt, framsögn og tjáningu

Samfélagsfræði					
Tímabil	Hæfniviðmið	Námsþættir/viðfan gsefni	Námnefni/kennslug ögn	Leiðir	Matsviðmið/náms mat
1. Áfangi Daglegt líf í Vestur-Noregi á seinni hluta 9. aldar	- lært að sýna virðing og sanngirni í samskiptum og samvinnu við aðra - vitað um uppruna sinn og hvaðan hann er kominn - tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu - tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn og sér og í samstarfi við aðra	Landslag, líf og störf fólks, húsagerð, búskaparhættir, trjágróður, dýralíf, fæði,ferðamáti, stjórn málaástand og áhrif þess á fólkið í landinu	Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að veggmynd Lesið heima í námsbók	Símat Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur
2. Áfangi Landnáms- menn á Íslandi	-gert sér grein fyrir upphafi Íslandsbyggðarog hvaða þættir höfðu áhrif á það	Landnámsmenn og fjölskyldur þeirra: Ingólfur Arnarson,	Söguramminn Landnám Íslands.	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í	Símat Hópavinna Vinnubók

	-áttað sig á kynhlutverkum á nokkrum sviðum og hvernig þau mótast og breytast - gert sér grein fyrir margbreytileika fjölskyldna og hlutverkum innan þeirra - sett sig í spor persóna í sögunni, hugsun þeirra og hegðun	Auður djúpúðga, Helgi magri, Ingimundur gamli, Þórólfur mostrarskegg, Skalla-Grímur Kveldúlfsson, Ketilbjörn gamli Ketilsson	Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að veggmynd Lesið heima í námsbók	Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur
3. Áfangi Skipið og farangur	-aflað sér upplýsinga um sögu og menningu Íslendinga á sem fjölbreytilegasta hátt	Langskip, knerrir, ferðamáti, hvernig á að rata, fæði og aðstæður á skipinu, farangur og atburðir á leiðinni	Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi, Lesið heima í námsbók	Símat Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur
4. Áfangi Nýja landið og lífhættir fólks	-gert sér grein fyrir hvernig landslag, gróðurfar og loftslag hefur áhrif á búsetu og lífsskilyrði manna. - vitað hvað varð til þess að menn settust að á Íslandi, hvernig þeim tókst að	Landslag, líf og störf fólks, húsagerð, búskaparhættir, trjágróður, dýralíf, fæði,ferðamáti, stjórn málaástand	Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land.	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi,	Símat Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur

	aðlagast og það samfélag sem þeir mótuðu og að lokum hvaða áhrif þetta hefur á okkur sem Íslendinga í dag - lært að aðgerðir manna hafa afleiðingar og geti bent á leiðir til úrbóta	og áhrif þess á fólkið í landinu	Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	Lesið heima í námsbók	
5. Trúarbrögð	-skilið tengsl náttúru, samfélags, trúar og lífsviðhorfa fyrr og nú - metið heimildir og ólík sjónarhorn um sögu og samtíð -rætt viðfangsefni sem snerta trú (ásatrú), lífsviðhorf og siðferði	Helstu æsir í ásatrú, átrúnaður og einkenni hvers æsis fyrir sig	Söguramminn Landnám Íslands. Víkingaöld, árin 800-1050. Landnámsmennirnir okkar, víkingar nema land. Ýmsar Íslandssögubækur gamlar og nýjar. Bækur um ásatrú. Veraldavefurinn	Unnið með söguaðferðinni. Alls konar hópavinna í misstórum hópum, munnlegar og leikrænar frásagnir, leikræn tjáning, unnið að skipi, Lesið heima í námsbók	Símat Hópavinna Vinnubók Kynning Könnun Veggmynd og einstök verkefni Heimalestur
6. Lok verkefnisins, mat og kynning Foreldravöld	-haft yfirsýn yfir verkefnið og geti tjáð sig um það	-allt sem fjallað hefur verið um	Gátlisti og allt sem hefur verið unnið í verkefninu Vinnubók, heimalestur og verkefni	Farið yfir öll gögn frá verkefninu, vinnubók, gátlista og námsbók, veljum atriði fyrir foreldravöld	Frammistaða í kynningum Próf miðað við gátlista og allt sem hefur verið fjallað um

Við vinnu þessarar námsáætlunar hefur verið tekið mið af Aðalnámskrá grunnskóla frá 2013

Helga, Linda Brá, Rósa Björk